

Hyväksytty Palkon kokouksessa 4.2.2022

TOIMINTAKERTOMUS 2021

TERVEYDENHUOLLON PALVELUVALIKOIMANEUVOSTO

Palveluvalikoimaneuvoston (Palko) tehtävät ja organisaatio

Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvoston tehtävänä on antaa suosituksia siitä, mitkä palvelut kuuluvat julkisesti rahoitettuun terveydenhuollon palveluvalikoimaan. Palveluvalikoimaa sovelletaan sekä julkisesti järjestetyssä terveydenhuollossa että yksityisessä terveydenhuollossa, jonka kustannuksia korvataan sairausvakuutuksesta. Palveluvalikoiman määrittelyn tavoitteena on varmistaa, että julkisesti rahoitettavat terveysterveystoimet ovat vaikuttavia, turvallisia ja kustannuksiltaan hyväksyttävissä.

Palkon tehtävänä on myös päättää valikoiman määrittelyn perusteista, antaa viranomaisille lausuntoja palveluvalikoiman soveltamisesta sekä osallistua kotimaiseen ja kansainväliseen keskusteluun terveydenhuoltopalvelujen sisällöstä. Lisäksi Palkon tehtävänä on hyväksyä oireettoman henkilön kuvantamiseen liittyvät kriteerit.

Terveydenhuollon palveluvalikoimasta ja palveluvalikoimaneuvostosta säädetään vuoden 2014 alussa voimaan tulleissa terveydenhuoltolain 7 a ja 78 a §:ssä (1202/2013) sekä valtioneuvoston asetuksessa terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvostosta (63/2014). Oireettoman henkilön kuvantamiseen liittyvien kriteerien hyväksymisestä säädetään säteilylain (859/2018) 111.2 §:ssä.

Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvosto

Neuvosto toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä. Puheenjohtajan lisäksi neuvostossa on 15 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Terveydenhuoltolain mukaan neuvostossa tulee olla edustettuna sosiaali- ja terveysministeriö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, Kansaneläkelaitos ja Suomen Kuntaliitto ry. Sen lisäksi neuvostossa tulee olla lääketieteen, hammaslääketieteen, hoitotyön, oikeustieteen, terveystaloustieteen sekä suomalaisen terveydenhuolto- ja sosiaaliturvajärjestelmän asiantuntemus. Neuvoston kokoonpanossa on huomioitu laissa mainittujen asiantuntemusalueiden lisäksi lääketieteen eri erikoisalojen ja terveydenhuoltojärjestelmän edustus sekä maantieteellinen, kielellinen ja molempien sukupuolten edustus.

Valtioneuvosto nimesi 11.6.2020 uuden palveluvalikoimaneuvoston kolmannelle toimikaudelle 1.7.2020-30.6.2023. Vuonna 2021 neuvostossa vaihtui 2 jäsentä ja 1 varajäsen. Neuvoston kokoonpano on liitteessä 1.

Neuvoston päätehtävinä on hyväksyä valmisteltavien suositusten sekä oireettomien henkilöiden kuvantamiskriteerien aiheet sekä jaostojen valmistelemien suositusten, kriteerien ja valmistelumuioiden sisältö ennen niiden viemistä julkisesti kommentoitavaksi Ota Kantaa -palveluun tai Lausuntopalveluun. Neuvosto hyväksyy kommenttikierrosten perusteella tehdyt muutokset sekä lopulliset suositukset ja kriteerit. Neuvosto päättää myös palveluvalikoiman määrittelyn tarkemmista periaatteista ja siinä noudatettavista prosesseista. Neuvosto voi myös antaa pyydettäessä lausuntoja.

Asioiden valmistelua varten neuvosto voi asettaa jaostoja. Lisäksi neuvostolla on asiantuntijoiden verkosto, jota se voi täydentää tarpeen mukaan.

PALKON toiminta, tavoitteet ja niiden toteutuminen

Keskeiset tavoitteet ja tehtävät vuodelle 2021 olivat:

- antaa suosituksia palveluvalikoiman sisällöstä keskittyen seuraaviin kokonaisuuksiin
 - huomattavat erot alueellisessa järjestämisessä tai saatavuudessa, vaikka näyttö vaikuttavuudesta on selkeä
 - kalliit, uudet menetelmät
 - eri toimijatahojen integraatiota edellyttävät menetelmät
 - vaikuttamattomien tai hyöty-haitta profiililtaan epäsuotuisten menetelmien poissuljenta
- valmistella säteilylain 111 §:n tarkoittamat kriteerit
- osallistua palveluvalikoiman vaikuttavuuden arvioinnin mahdollistavaan tietoarkkitehtuurin kehittämiseen ja vahvistetaan arkivaikuttavuuden seurannan edellytyksiä
- käynnistää palveluvalikoimaan vaikuttavien toimijoiden kanssa yhteistyö palveluvalikoiman määrittämiseksi laaditun käsikirjan ja siinä kuvattujen periaatteiden implementoinnin mahdollisuuksien selvittämiseksi
- edistää terveydenhuollon resurssien oikeudenmukaista ja kustannusvaikuttavaa kohdentumista koskevan keskustelun etenemistä konkreettisiin toimenpiteisiin
- osana tiedotusta ja suositusten käyttöönoton tukemista käynnistää säännölliset, striimatut, tietoiskut Palkon suosituksista

Kaikki Palkon kokoukset on järjestetty etäkokouksina COVID-19-pandemian vuoksi. Myös jaostojen kokoukset toteutettiin pääosin etänä, muutama hybridimallilla.

COVID-19-pandemia on osin vaikuttanut Palkon toimintasuunnitelman toteutumiseen. Julkisen terveydenhuollon kiinnostus ja ymmärrys Palkon tuomista mahdollisuuksista ohjata terveydenhuollon palveluvalikoiman muodostumista on edelleen lisääntynyt. Tämä on näkynyt myös pyynnöissä esitellä Palkon toimintaa eri foorumeilla.

Vuonna 2021 hyväksyttiin 18 suositusta ja yksi oireettoman henkilön kuvantamista koskeva kriteeristö:

- 24.3.2021 Luspatersepti myelodysplastiseen oireyhtymään liittyvän punasolusiiroista riippuvaisen anemian hoidossa
- 24.3.2021 Luspatersepti punasolusiiirroista riippuvaisen anemian hoidossa beetatalassemiaa sairastavilla aikuisilla
- 24.3.2021 Huonon suuhygienian aiheuttaman sairastumisriskin pienentäminen omahoidon tuella ja elintapaohjauksella korkean riskin potilailla
- 24.3.2021 Kroonisen lanneselän oireiston hoito luudutuskirurgialla ja leikkauksen jälkeinen kuntoutus
- 5.5.2021 Zynteglo beetatalassemian hoidossa
- 5.5.2021 Eculitsumabi neuromyelitis optica -kirjon häiriön (NMOSD) hoidossa
- 5.5.2021 Belantamabi-mafodotiini uusiutuneen multippelin myelooman hoidossa
- 17.6.2021 Atetsolitsumabin, etoposidin ja karboplatiinin yhdistelmähoito levinneen pienisoluisen keuhkosityövän ensilinjan hoidossa
- 17.6.2021 Durvalumabin, etoposidin ja platinayhdisteen yhdistelmähoito levinneen pienisoluisen keuhkosityövän ensilinjan hoidossa
- 1.9.2021 Avelumabi uroteelikarsinooman ensilinjan hoidossa
- 1.9.2021 Serliponaasi alfa neuronaalisen seroidilipofuskinooosi tyyppi 2:n (CLN2) hoidossa
- 1.9.2021 Brolusitsumabi kostean silmänpohjan ikärappeuman hoidossa
- 6.10.2021 Huumeriippuvuuksien hoidon ja kuntoutuksen psykososiaaliset menetelmät
- 27.10.2021 Onasemnogeeniabeparvovekki (Zolgensma) SMA-taudin hoidossa
- 23.11.2021 Trastutsumabi-derukstekaani levinneen HER2-positiivisen rintasyövän hoidossa
- 15.12.2021 Tecartus (CAR-T) manttelisolulymfooman hoidossa
- 15.12.2021 Kognitiiviset käyttäytymisterapeuttiset menetelmät (CBI-i) unettomuuden hoidossa
- 15.12.2021 Suun ulkopuolella valmistetut hammaspaikat ja -kruunut
- 15.12.2021 Terveystieteiden tutkimuskeskuksen palveluvalikoimaneuvoston päätös oireettomalle henkilölle primaarisen osteoporoosin ja siihen liittyvän kohonneen murtumariskin löytämistä varten tehtävän DXA-tutkimuksen kriteereistä

Seuraavien suositusten ja kriteerisen valmistelu jatkuu vuonna 2022:

- Nusinerseeni SMA-taudin hoidossa suositusten päivitykset
- Karfiltsomibi, daratumumabi ja deksametasonin yhdistelmähoito multippelin myelooman toisen linjan hoitona
- Isatuksimabin, karfiltsomibi ja deksametasoni yhdistelmähoito multippelin myelooman hoidossa potilailla, jotka ovat saaneet vähintään yhden aiemman hoidon
- Pembrolitsumabi-yhdistelmähoito ruokatorvisyövän ja ruokatorvi-mahalaukkurajan adenokarsinooman hoidossa
- Oireettomalle tupakoineelle henkilölle keuhkosityövän löytämistä varten tehtävän tietokonetomografiatutkimuksen kriteerit
- Mammografiatutkimukseen pääsyn kriteerit rintasyövän varhaiseksi toteamiseksi oireettomalta henkilöltä jolla on geneettisesti varmistettu korkea rintasyöpäriski
- Panoraamaröntgentutkimus oireettomalle henkilölle infektiokokon löytämiseksi antiresorptiivisen lääkityksen aloittamisen yhteydessä ja ennen leukojen alueen sädehoidon tai immunosuppressiivisen hoidon aloittamista.

Suosituksia varten PALKO hankki puitesopimukseen perustuvilla toimeksiantosopimuksilla systemaattisia kirjallisuuskatsauksia. Sairaalälääkkeiden osalta hyödynnettiin Fimean arviointiraportteja ja Fimealle tehtiin myös erillisiä tietopyyntöjä.

Arvio toiminnasta vuonna 2021

Vuodelle 2021 asetettu tavoite 12-16 suosituksen valmistumisesta on ylitetty. Kaikki valmistelussa olleet, muita kuin lääkkeitä koskevat suositukset on saatu valmiiksi ja hyväksytty vuoden loppuun mennessä.

Säteilylain 111 § :n tarkoittamien oireettomien henkilöiden säteilylle altistavien tutkimusten oikeutusta määrittävien kriteerien valmistelutyö käynnistyi sihteeristön saadessa tähän osa-aikaisen erityisasiantuntijan. Tämä on edellyttänyt myös uuden prosessin rakentamista, koska toiminta perustuu eri lainsäädäntöön ja koska kriteerit ovat sitovia. Tämän vuoksi kriteerien lausuntokierrokseen käytetään Lausuntopalvelua ja valmistelussa noudatetaan viranomaismääräyksen valmistelua vastaavia periaatteita. Toisaalta valmistelumuis-tion laatimisessa noudatetaan soveltuvin osin samoja periaatteita kuin suositusten valmis-telussa eli kriteerit pohjautuvat kirjallisuuskatsauksen perusteella saatuun näyttöön, jossa tieto säteilyaltistuksen aiheuttamasta lisäriskistä on huomioon otettava lisätekijä muiden joukossa. Säteilylaissa säädetyn mukaisesti kriteerit on tarkoitettu erityisesti lääketieteelli-sestä altistuksesta vastaavalle lääkärille tai hammaslääkärille, joka laatii oireettoman hen-kilön tutkimuksen oikeutuksesta kirjallisen perustelun.

Suosituksen aihevalinnat ovat olleet niin lääkkeiden kuin muiden aiheiden osalta työllistäviä niihin liittyvien uusien haasteiden vuoksi mm. (puutteellinen tietoperusta, laajat eettiset ja järjestämiseen liittyvät näkökulmat). Valmisteltavien suositusten määrän rajaaminen on mahdollistanut suositusvalmistelun systemaattisen, aikataulujen mukaisen etenemisen. Jaostojen asiantuntijoiden rooli valmistelumuis-tioiden ja suositusten valmistelussa on ollut keskeistä varmistamaan sen, että suositukset vastaavat kliinisiä tarpeita ja että niiden käyttöönotto on mahdollista. Jaostojen jäsenet ovat olleet erittäin sitoutuneita Palkon toi-mintaan.

Eettinen arviointi vahvistui osaksi suositusten valmistelua ja tämä on saanut kiitosta jaos-ton ja Palkon jäseniltä sekä myös suositusten käyttäjäryhmiltä. Eettisen arvioinnin kehittä-mistyö jatkuu sihteeristön vahvistuessa eettisen arvioinnin asiantuntijalla.

Yhteisesti Lääkkeiden hintalautakunnan kanssa järjestettiin lääkkeiden arviointiin keskit-tyvä seminaari.

Yhteistyön käynnistäminen palveluvalikoimaan vaikuttavien toimijoiden kanssa palveluvalikoiman määrittämiseksi laaditun käsikirjan ja siinä kuvattujen periaatteiden implementoinnin mahdollisuuksien selvittämiseksi ei ole toteutunut, koska työn edellyttämiä läsnäolotapaamisia ei ollut tässä tilanteessa mahdollista järjestää.

Sihteeristö on osallistunut keskeisesti STM:n ja VM:n yhteisen TEAS-hankkeen ”Priorisoinnin mahdollisuudet terveydenhuollossa” (TerPPA) suunnitteluun ja toteutukseen. Hanke käynnistyi keväällä 2021. Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtajana toimii sihteeristöstä erityisasiantuntija Reima Palonen ja ohjausryhmässä on lisäksi pääsihteeri Ilona Autti-Rämö sekä Palkon puheenjohtaja Sirkku Pikkujämsä. Hankkeessa etsitään vastauksia erityisesti seuraaviin kysymyksiin: Mitkä ovat terveydenhuollon priorisoinnin perustuslailliset reunaehdot koko väestön tarpeen mukaisten ja yhdenvertaisten terveydenhuollon palvelujen järjestämisen varmistamisessa? Mitä tietoa on terveydenhuollon priorisoinnin taloudellisista vaikutuksista ja mahdollisuuksista parantaa kustannusvaikuttavuutta? Miten suomalainen väestö ymmärtää terveydenhuollon priorisoinnin tarpeen? Miten väestön osallistamista priorisoinnin periaatteita koskeviin keskusteluihin voidaan tukea ja hyödyntää? TEAS-hanke päättyy 30.6.2022.

Otakantaa-palveluun laitetuista kommentteista on syksystä 2021 alkaen tehty systemaattisesti yhteenveto, joka julkaistaan Palkon kotisivuilla ko. suosituksen yhteydessä. Vastavat julkiset yhteenvedot laaditaan lausuntopalveluun tulleista kommentteista.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta tilattiin ensin selvitys Palkon kotisivujen saavutettavuudesta ja sitten todettujen puutteiden korjaustyö, joka saatiin lähes valmiiksi vuoden 2021 aikana.

Kotisivuille lisättiin kuvantamisen kriteerien valmisteluun liittyvät osiot sekä ohjeet suositusluonnoksia otakantaa-palvelussa kommentoiville. Eettisen arvioinnin yleisperiaatteet hyväksyttiin Palkon käsikirjaan lisättäviksi.

Palkon kotisivuille on tehty Lyhyesti palveluvalikoimasta-osio, joka tullaan kääntämään yleisimmille Suomessa käytössä oleville kielille. Palko on myös päättänyt kääntää keskeiset suositukset saamenkielelle.

Neuvoston kokoukset

Palveluvalikoimaneuvosto kokoontui 8 kertaa ja järjesti kaksi sähköpostikokousta.

Jaostot

Palveluvalikoimaneuvosto voi asettaa jaostoja asioiden valmistelua varten. Jaoston puheenjohtajan tulee olla neuvoston jäsen tai varajäsen, mutta niiden jäseninä voi olla myös neuvoston ulkopuolisia asiantuntijoita. Jaostojen päätehtävänä on valmistella suosituksia sihteeristön kanssa. Jaostojen kokoonpanot vuonna 2021 ovat liitteessä 2. Kaikkien jaostojen toimikausi päättyy 30.6.2023.

Puheenjohtajien jaosto

Jaosto kokoontui 8 kertaa. Jaosto on käsitellyt Palkon toimintaan sekä suositusten valmisteluun ja hyväksymiseen liittyviä hallinnollisia ja oikeudellisia kysymyksiä. Jaosto valmisteli lisäksi neuvoston hyväksyttäväksi säteilylain 111 §:n mukaisten kriteerien käsittelyprosessin. Jaoston tehtäviin kuuluu myös mm. eri viranomaisille annettavien selvitysten ja lausuntojen valmistelu neuvoston hyväksyttäväksi.

Tuki- ja liikuntaelinsairauksien jaosto

Jaosto kokoontui vuoden aikana 2 kertaa. Sen tehtävänä on tuki- ja liikuntaelinten sairauksia koskevien suositusten valmistelu. Jaosto viimeisteli Palkon hyväksyttäväksi kroonisen lanneselän oireiston hoitoa luudutuskirurgialla ja leikkauksen jälkeistä kuntoutusta koskevan suosituksen.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen jaosto

Jaosto kokoontui vuoden aikana 7 kertaa. Se valmisteli suosituksen huumeriippuvuuksien hoidon ja kuntoutuksen psykososiaalisista menetelmistä. Suosituksen hyväksynnän jälkeen jaosto suunnitteli sen implementaatiota tukevat toimenpiteet ja järjesti avoimen tietoisuuskun suosituksen sisällöstä webinaarina.

Lääkejaosto

Jaosto tehtävänä on uusia sairaalalääkkeitä koskevien suositusten valmistelu. Jaoston yhteistyö Fimean ja 2018 käynnistyneen FinCCHTAn (kansallinen HTA-koordinaatioyksikkö) arviointitoiminnan kanssa on ollut aktiivista. Tällä hetkellä Palko pystyy arvioimaan kaikki Fimean arvioimat lääkevalmisteet. Lisäksi jaosto valmisteli kaksi arviointiylilääkäreiden pyytämää suositusta. Jaostossa suosituksia valmisteli vuoden 2021 aikana kaksi Palkon sihteeriä sekä sivutoiminen sihteeri.

Jaosto kokoontui 11 kertaa ja suosituksia valmistui 13. Käsiteltävien suositusten suuren määrän takia jaostossa otettiin käyttöön perehtymisvastuumalli, jolla varmistettiin suositusten laatu. Lääkkeiden myyntiluvan haltijoiden kanssa tehtäviin salassapitosopimuksiin kehitettiin sopimusmalli, joka nopeuttaa sopimusten tekoa. Lääkesuosituksien sisällön uudistamista koskeva työ on aloitettu.

Elintapa ja omahoito -jaosto

Jaosto kokoontui 8 kertaa ja jatkoi elintapamuutosta tukevat tekijät elintapaohjauksen ja omahoidon tuen menetelmissä -suosituskokonaisuudesta huonon suuhygienian suosituksen viimeistelyä sekä aloitti unettomuuden hoitoa koskevan suosituksen.

”Huonon suuhygienian aiheuttaman sairastumisriskin pienentäminen omahoidon tuella ja elintapaohjauksella korkean riskin potilailla” –suositus hyväksyttiin maaliskuussa. Suosituksesta pidettiin tietoisuus toukokuussa 2021. Lisäksi suosituksesta kirjoitettiin Hammaslääkärilehteen ja suositusta esiteltiin Hammaslääkäripäivillä.

Jaosto valmisteli kognitiivis-käyttäytymisterapeuttiset menetelmät (CBT-I) unettomuuden hoidossa suosituksen, joka hyväksyttiin joulukuussa 2021.

Suun terveydenhuollon jaosto

Jaosto kokoontui 10 kertaa valmistelemaan suositusta suun ulkopuolella valmistettavista hammaspaikoista ja -kruunuista. Suositus hyväksyttiin vuoden 2021 lopussa.

Kuvantamistutkimusten jaosto

Jaosto kokoontui 9 kertaa ja sen neljä alatyöryhmää kokoontui kukin 5–7 kertaa. Lisäksi jaosto suunnitteli oireettomien henkilöiden kuvantamisen oikeutusta koskevien kriteerin valmisteluprosessin. Jaosto sai valmiiksi 2 suositusta, kolmannen lausuntokierrokselle ja neljäs suositus siirtyi hyväksyttäväksi lausunnolle seuraavaan vuoteen.

Asiantuntijaverkosto

Neuvosto voi valita asiantuntijoita tarpeen mukaan neuvoston jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Asiantuntijoiden tarve määräytyy neuvoston käsittelyyn tulevien aiheiden ja perustettujen jaostojen toiminnan mukaan. Neuvostojen asiantuntijat ilmenevät liitteestä 3.

Palveluvalikoimaneuvoston pysyvä sihteeristö

Palveluvalikoimaneuvoston sihteeristöön vuonna 2021 kuuluivat:

Pääsihteeriksi Ilona Autti-Rämö, lastenneurologian erikoislääkäri ja dosentti

Erityisasiantuntijaksi Reima Palonen, oikeustieteen kandidaatti

Erityisasiantuntijaksi Sari Koskinen, THM, (15.2.-31.12.21 väliaikaisesti muissa tehtävissä)

Erityisasiantuntijaksi Sinikka Sihvo, FT, kansanterveystieteen dosentti

Erityisasiantuntijaksi Ritva Bly (50%), FT, Säteilyturvakeskuksen johtava asiantuntijaksi

Asiantuntijaksi Laura Sandström, TtM, 1.2-31.12.2021

Assistentiksi Leena Alanne

Lisäksi Palkon sihteeristön tukena toimi lääkejaoston osa-aikainen sihteeri syöpätautien erikoislääkäri, LT Katariina Klintrup.

Kotimainen ja kansainvälinen yhteistyö

Kotimainen yhteistyö

Palveluvalikoimaneuvoston sihteeristö on kertonut palveluvalikoiman määrittelyn valmistelutyöstä, säädösperustasta ja periaatteista sekä palveluvalikoimaneuvoston tehtävistä ja toiminnasta eri tilaisuuksissa, pääosin etäyhteyksin järjestetyissä tilaisuuksissa. Palko osallistui omalla sessiolla Helsingin Lääkäripäiviin ja suunnitteli Turun lääketiedepäiville Duodecim-symposiumin ” Miten Palveluvalikoimaneuvoston suositukset liittyvät työhöni?”. Palkon puheenjohtaja ja sihteeristö osallistuivat eri foorumeilla käytyihin keskusteluihin Suomen julkisesti rahoitetusta terveydenhuollon palveluvalikoimasta.

Pääsihteeri Ilona Autti-Rämö osallistui Terveysfoorumi 2021 ja 2022 suunnittelutyöhön, Duodecimin verkostovaliokunnan toimintaan ja Duodecimin toteuttamaan kroonisen väsymysoireyhtymän konsensusosuituksen laadintaan. Lisäksi hän on Palkon edustajana Kellan Sosiaalilääketieteellisen neuvottelukunnan jäsen. Autti-Rämö on osallistunut SOTE kokonaisarkkitehtuuri työhön, erityisesti koskien yksilöllisen lääketieteen tietotarpeita. Autti-Rämö on STM:n sisällä mm. tiedolla johtamisen työryhmän, seulontojen kansallista ohjausta ja arviointia valmistelleen työryhmän sekä mielenterveysellipsin jäsen. Autti-Rämö on STM:n yhteydessä toimivan ETENEn jäsen ja lääkkeiden hintalautakunnan varajäsen (Reima Palonen varsinainen jäsen).

Erityisasiantuntija Reima Palonen toimi vuonna 2021 lääkkeiden hintalautakunnan varapuheenjohtajana. Hän on lääkeseidien tiekartan toimeenpanon poikkihallinnollisen työryhmän varajäsen ja työryhmän alla toimivan lääkehoidon ohjaus- ja rahoitusjaoksen jäsen.

Erityisasiantuntija Sinikka Sihvo on osallistunut STM:n sosiaali- ja terveydenhuollon vaikutavuus- ja kustannustietoryhmän työskentelyyn asiantuntijana sekä on THL:n eettisen toimikunnan jäsen ja THL:n laaturekisterit 2021-2022 neuvottelukunnan jäsen (Reima Palonen varajäsen).

Palkon sihteeristö on pitänyt yhteyttä SOSTE:n potilasjärjestöjen verkostoon POTKAan. Tapaamisissa on mm. kehitetty yhteistyön tekemisen tapoja. Yhdessä Fimean ja Duodecimin kanssa on pohdittu potilaiden osallistumisen ja osallistamisen mahdollisuuksia. Sihteeristö on suunnitellut Fimean ja Duodecimin kanssa keväällä 2022 pidettävää potilasjärjestöille kohdistettavaa seminaaria.

Kansainvälinen yhteistyö

Neuvoston yhtenä tehtävänä on kansainvälisen kehityksen seuraaminen ja kansainväliseen yhteistyöhön osallistuminen. COVID-19 pandemian vuoksi kaikki kansainväliset kongressit peruutettiin. Joihinkin EU:n ja kansainvälisten arviointiorganisaatioiden järjestämiin webinaareihin on ollut mahdollisuus osallistua. Näissä osallistuminen on rajoittunut kuunteluun ja kommentointiin, aktiivinen vuorovaikutus ei osallistujien välillä ole ollut mahdollista.

Pääsihteerä Autti-Rämö koordinoi Suomen kannanmuodostusta EU:n HTA-asetusehdotukseen yhteistyössä STM:n, Hilan ja Fimean asiantuntijoiden kanssa. Asetus hyväksyttiin 15.12.2021.

Viestintä ja vaikuttaminen

Palveluvalikoimaneuvostolla on oma kotisivusto (www.palveluvalikoima.fi). Ennen suositusten lopullista hyväksymistä suositusluonnos ja sen liitemateriaali julkaistaan www.otakantaa.fi -sivustolla julkista kommentointia varten. Otakantaa-kommenttien määrä vaihtelee muutamasta useaan kymmeneen suositustai kohti. Oireettomien henkilöiden kuvantamista koskevat kriteerit on laitettu Lausuntopalveluun kommentoitavaksi.

Palveluvalikoimaneuvoston suosituksista on uutisoitu terveydenhuollon ammattilehdissä ja muilla foorumeilla.

Kotisivuilla julkaistaan Palkon puheenvuoro -kirjoituksia ja neuvoston toiminnasta sekä sen päätöksistä tiedotetaan uutiskirjeillä sekä Twitterissä.

Pääsihteeri Autti-Rämön kirjoittama artikkeli [Säännöstelyn etiikka](#) julkaistiin Lääkärilehdessä (2021;1-2:36-40). Palkon SCID-jaoston kirjoittama artikkeli [Kansallinen seulontojen ohjaus on tarpeen](#) julkaistiin myös Lääkärilehdessä (2021;11:726-728).

Talous

Palveluvalikoimaneuvoston pysyvän sihteeristön palkkamenot sekä neuvoston ja jaostojen kokouspalkkiot sisältyvät sosiaali- ja terveysministeriön talousarvioon ja muut Palkon toimintakulut maksetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosaston (OHO) yhteisistä, neuvostolle varatuista toimintamäärärahoista.

Neuvoston vuoden 2021 toimintakulut olivat noin 122 000 euroa . Suurin yksittäinen menoerä olivat asiantuntija- ja tutkimuspalvelujen ostot (noin 112 000 €), jotka muodostuivat pääasiassa tutkimusnäyttöön pohjautuvan tiedon kokoamis- ja analysointihankinnoista.

LIITTEET

Liite 1

Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvoston kokoonpano vuonna 2021
(toimikausi 1.7.2020 -30.6.2023)

Puheenjohtaja: Sirku Pikkujäämsä, lääkintöneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsen	Varajäsen
<p>Tapani Hämäläinen, varapuheenjohtaja, lääkintöneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö (27.4.2021-)</p> <p>Annakaisa Iivari, varapuheenjohtaja, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö (30.6.2020-27.4.2021)</p>	<p>Jaska Siikavirta, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö</p>
<p>Minna-Liisa Luoma, tutkimuspäällikkö, Terveyden ja hyvinvoinninlaitos</p>	<p>Heli Mattila, ylilääkäri, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos</p>
<p>Janne Leinonen, varapuheenjohtaja, johtava ylilääkäri, Kansaneläkelaitos</p>	<p>Kirsi Vainiemi, ylilääkäri, Kansaneläkelaitos</p>
<p>Kaisa Riala, ryhmäpäällikkö, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto</p>	<p>Jussi Holmalahti, johtaja, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto</p>
<p>Sari Raassina, hallintoylilääkäri, Suomen kuntaliitto 27.4.2021 - (Päivi Koivuranta hallintoylilääkäri Suomen Kuntaliitto 1.7.2020-1.4.2021)</p>	<p>Tuula Kock, asiantuntijalääkäri, Suomen Kuntaliitto</p>
<p>Vesa Kiviniemi, arviointipäällikkö, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea</p>	<p>Kari Punnonen, jaostopäällikkö, Fimea</p>
<p>Marja Pöllänen, dosentti, Turun yliopisto</p>	<p>Nina Lindfors, opetus- ja tutkimuslinjojohtaja, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri 27.4.2021-</p>

Jäsen	Varajäsen
	(Minna Kaila, professori, Helsingin yliopisto (1.7.2020-1.3.2021))
Juha Auvinen, professori, Oulun yliopisto	Riitta Aejmelaesus, budjettineuvos, valtionvarainministeriö
Miia Turpeinen, arviointiyliääkäri, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Juha Korpelainen, johtajayliääkäri, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Teppo Heikkilä, hallintoyliääkäri, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	Anu Maksimow, arviointiyliääkäri, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Heikki Lukkarinen, toimialuejohtaja, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	Niina Koivuviita, arviointiyliääkäri, Turun yliopistollinen keskussairaala
Juhani Sand, johtajayliääkäri, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri	Sari Mäkinen, yliääkäri, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
Katri Vehviläinen-Julkunen, professori, Itä-Suomen yliopisto	Teuvo Antikainen, yliääkäri, Keski-Suomen keskussairaala
Mirva Lohiniva-Kerkelä, professori, Lapin yliopisto	Jarmo J. Koski, johtajayliääkäri, Etelä-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Ismo Linnosmaa, professori, Itä-Suomen yliopisto	Marina Kinnunen, sairaanhoitopiirin johtaja, Vaasan sairaanhoitopiiri

JAOSTOT

Puheenjohtajien jaosto

Jaoston kokoonpano toimikaudella 1.7.2020-30.6.2023

Puheenjohtaja: Mirva Lohiniva-Kerkelä

Jäsenet:

Kaisa Riala, mielenterveys- ja päihdepalvelujen jaoston puheenjohtaja

Janne Leinonen, tuki- ja liikuntaelinten sairauksien jaoston puheenjohtaja

Minna Kaila, seulontajaosto:SCID puheenjohtaja (1.3.2021 saakka)

Katri Vehviläinen-Julkunen, elintapa ja omahoito -jaoston puheenjohtaja

Marja Pöllänen, suun terveydenhuollon jaosto

Miia Turpeinen, lääkejaoston puheenjohtaja

Jaoston vastuusihteerinä toimi erityisasiantuntija Reima Palonen.

Jaoston kokoonpano toimikaudella 1.7.2020-30.6.2023

Puheenjohtaja: Janne Leinonen, johtava ylilääkäri, Kansaneläkelaitos

Jäsenet:

Kari-Matti Hiltunen, dosentti, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

Ulla Keränen, ylilääkäri, HUS Hyvinkään sairaala

Jaro Karppinen, professori, Oulun yliopisto, Työterveyslaitos ja Eksote

Ville Leinonen, professori, ylilääkäri, Kuopion yliopistollinen sairaala

Antti Malmivaara, ylilääkäri, professori, THL

Jaana Paltamaa, dosentti, Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Liisa Pekkanen, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri, Keski-Suomen keskussairaala

Jyrki Salmenkivi, hallinnollinen ylilääkäri, HUS Helsingin yliopistollinen sairaala

Susanna Yli-Luukko, vastuualuejohtaja Oulun yliopistollinen sairaala

Sirkku Pikkujämsä, lääkintöneuvos, STM

Jaoston vastuusihteerinä toimii erityisasiantuntija Reima Palonen.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen jaosto

Jaoston kokoonpano toimikaudella 1.7.2020-30.6.2023

Puheenjohtaja: ylilääkäri Kaisa Riala, Valvira

Jäsenet:

Sanna Hautala, professori Lapin Yliopisto

Kirsi Honkalampi, professori, Itä-Suomen yliopisto

Tapio Kekki, Lapin Aluehallintovirasto

Ismo Linnosmaa, professori, Itä-Suomen yliopisto ja THL

Minna-Liisa Luoma, tutkimuspäällikkö, THL

Pekka Rapeli, neuropsykologi, HUS

Katja Tenhovirta, osastonhoitaja, HUS

Helena Vorma, lääkintöneuvos, Sosiaali- ja terveysministeriö

Jaoston vastuusihteerinä toimi pääsihteerä Ilona Autti-Rämö

Lääkejaosto

Jaoston kokoonpano toimikaudella 1.7.2020-30.6.2023

Puheenjohtaja: Professori, tutkimus- ja arviointiyliilääkäri Miia Turpeinen, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Jäsenet:

Tarja Heiskanen-Kosma, ylilääkäri, Kuopion yliopistollinen sairaala

Sirkku Jyrkkiö, toimialuejohtaja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Asko Järvinen, linjajohtaja, HUS Helsingin yliopistollinen sairaala (ei osallistunut toimintaan v. 2021)

Vesa Kataja, lääketieteellinen johtaja, KaikuHealth

Niina Koivuviita, arviointiyliääkäre, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Jaana Martikainen, yliproviisori, Lääkkeiden hintalautakunta /STM

Anna-Kaisa Parkkila, arviointiyliääkäre, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

Piia Rannanheimo, lääketaloustieteilijä, Fimea

Asiantuntija:

Jyrki Vanakoski, yllääkäre, Lääkkeiden hintalautakunta/STM

Jaoston vastuusihteereinä toimivat Palkon sihteeristön erityisasiantuntijat Sinikka Sihvo, Reima Palonen ja Laura Sandström sekä osa-aikaisena sihteerinä syöpätautien erikoislääkäri Katariina Klintrup.

Elintapa ja omahoito –jaosto

Jaoston kokoonpano toimikaudella 1.7.2020-30.6.2023

Puheenjohtaja: Katri Vehviläinen-Julkunen, professori, Itä-Suomen yliopisto

Jäsenet:

Tapani Hämäläinen, lääkintöneuvos, STM, 3.6.2021 lähtien

Päivi Koivuranta, hallintoyliääkäre, Suomen Kuntaliitto 1.4.2021 saakka

Risto Kuronen, asiantuntijalääkäre, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä

Sari Mäkinen, yllääkäre, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

Taina Remes-Lyly, HL, Apollonia

Olli-Pekka Lappalainen, yliopiston lehtori, Helsingin yliopisto

Heli Hätönen, neuvotteleva virkamies, STM, Toimintakyky-yksikkö

Juha Auvinen, professori, Oulun yliopisto, Duodecim

Teuvo Antikainen, yllääkäre, Keski-Suomen keskussairaala

Tuula Kock, asiantuntijalääkäre, Kuntaliitto

Mirkka Järvinen, TtM, FT, Hammashoitajaliitto STAL ry.

Timo Partonen, tutkimusprofessori, THL

Heli Järnefelt, erikoispsykologi, PsT, Työterveyslaitos

Jaoston vastuusihteereinä toimivat erityisasiantuntija Sari Koskinen 14.2.2021 asti ja sen jälkeen erityisasiantuntija Sinikka Sihvo ja asiantuntija Laura Sandström.

Suun terveydenhuollon jaosto

Jaoston kokoonpano toimikaudella 1.7.2020-30.6.2023

Puheenjohtaja: Marja Pöllänen, HLT, dosentti, Turun yliopisto

Jäsenet:

Olli-Pekka Lappalainen, LT, EHL, Helsingin yliopisto

Antti Kämppe, EHL (protetiikka), HLT, FM, yliopistonlehtori, Helsingin yliopisto

Inese Outakoski, EHL, Tampereen yliopistollinen sairaala

Ritva Näpänkangas, EHL, dosentti, yliopistotutkija, Oulun yliopisto

Tuija Raivio, HL, Helsingin Kaupunki, Kalasataman hammashoitola

Helena Forss, , EHL, Dos. ylihammaslääkäri emerita, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

Sari Helminen, EHL (terveydenhuolto), HLT, Kansaneläkelaitos

Taina Remes-Lyly, HLL, Apollonia

Merja-Liisa Auero, lääkintöneuvos, STM

Jaoston vastuusihteerinä toimii erityisasiantuntija Reima Palonen.

Kuvantamistutkimusten jaosto

Jaoston kokoonpano toimikaudella 18.2.2021-30.6.2023

Puheenjohtaja 18.2.2021–1.3.2021: Minna Kaila, Helsingin yliopisto

Puheenjohtaja 24.3.2021 alkaen: Jarmo J Koski, ESSOTE

Jäsenet:

Teuvo Antikainen, KSKS

Merja Auero, STM 18.2.2021–6.10.2021

Marja Ekholm, Turun yliopisto 18.2.2021–5.5.2021

Sirkku Jyrkkö, STM, TYKS

Juha Peltonen, HUS

Sanna Seppänen, Peruskuntayhtymä Karviainen 6.10.2021–

Raija Seuri, HUS

Annina Sipola, Oulun yliopisto 6.10.2021–

Joonas Sirola, KYS

Tero Soukka, TYKS 6.10.2021–

Jaoston vastuusihteerinä toimii erityisasiantuntija Ritva Bly.

Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvoston asiantuntijat

Toimikaudella 1.7.2020-30.6.2023

Mika Gissler, tutkimusprofessori, THL

Jorma Komulainen, päätoimittaja, Duodecim

Maija Miettinen, pääsihteeri, ETENE

Lauri Pelkonen, johtaja, Lääkkeiden hintalautakunta

Kari Tikkinen, professori, HUS

Susanne Uusitalo, VTT, FM, Turun yliopisto (23.11.2021-)